

KYSELYLOMAKE: FSD3210 OPPILAITOSTEN TURVALLISUUSTUTKIMUS 2016

QUESTIONNAIRE: FSD3210 SCHOOL SECURITY SURVEY 2016

Tämä kyselylomake on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa.

Kyselylomaketta hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <http://www.fsd.uta.fi/>

This questionnaire forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive.

If the questionnaire is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

More information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Detta frågeformulär utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhällsvetenskapliga dataarkiv.

Om frågeformuläret är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

Mer information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Opetus- ja kulttuuriministeriö

OPPILAITOSTEN TURVALLISUUSTUTKIMUS 2016

Hyvä rehtori,

Oppilaitosten henkilökunnan ja oppilaiden turvallisuus on tärkeä yhteiskunnallinen tavoite. Helsingin yliopiston Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti on käynnistänyt Oppilaitosten turvallisuustutkimushankkeen, jonka tarkoituksena on seurata oppilaitosten turvallisuutta ja tutkia siihen liittyviä tekijöitä.

Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutin lakisääteisiin tehtäviin kuuluu rikollisuuden tutkimus, ja sillä on pitkä ja laaja-alainen kokemus oppilaitosturvallisuuden tutkimuksesta. Oppilaitosten turvallisuustutkimusta on kehitetty yhteistyössä Opetushallituksen ja opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa, ja ne suosittelevat tutkimukseen osallistumista. Myös Opetusalan ammattijärjestö OAJ sekä Suomen Rehtorit ry suosittelevat tutkimukseen vastaamista.

Oppilaitosten turvallisuustutkimuksen kyselylomake on suunnattu rehtoreille, koska haluamme saada mahdollisimman kattavan kuvan oppilaitoksen tilanteesta. Kyselyssä kartoitetaan oppilaisiin ja henkilökuntaan kohdistunutta väkivaltaa sekä koulun omaisuuteen kohdistuneita rikoksia. Vastatkaa sen perusteella, miten kysytyjä tapahtumia on tullut tietoonne. Lisäksi on kysymyksiä oppilaitosten käyttämistä valvonta- ja kontrolloikeinoista.

On tärkeää, että vastaatte, vaikka koulussanne ei olisi sattunut kysytyjä tapahtumia tai niitä olisi tapahtunut vähän. Tietojen luotettavuus nojaa korkeaan vastausprosenttiin. Vastaamalla kyselyyn olette mukana luomassa tietopohjaa oppilaitosten turvallisuuden kehittämiseksi.

Pyydämme, että vastaisitte kyselyyn **perjantaihin 17.6.2016 mennessä**. Tutkimukseen voi vastata palauttamalla lomakkeen oheisessa vastauskuoressa tai vastaavasti sähköisesti osoitteessa:

www.helsinki.fi/krimo/olk/

Mikäli vastaatte sähköisesti, niin yllä olevan osoitteen takaa löytyy linkki kahteen vastauslomakkeeseen, joista toiseen vastaavat peruskoulujen rehtorit ja toiseen lukioiden rehtorit.

Vastaaminen on luottamuksellista. Tutkimuksen tietoja raportoidaan siten, ettei yksittäisiä vastaajia tai kouluja voida tunnistaa. Tutkimuksen aineisto arkistoidaan myöhemmin Yhteiskuntatieteelliseen tietoarkistoon kopiona, jossa ei ole koulujen tunnistetietoja. Lähetämme tutkimukseen osallistuneille hankkeen sähköisen ensiraportin heti sen ilmestyttyä.

Tutkijatohtori, VTT Matti Näsi
Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti
Helsingin yliopisto

Tutkimusjohtaja Janne Kivivuori
Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti
Helsingin yliopisto

Lisätietoja: Matti Näsi
[yhteystiedot poistettu]

© Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti

OPPILAITOSTEN TURVALLISUUSTUTKIMUS 2016
PERUSOPETUKSEN JA LUKIOKOULUTUKSEN LOMAKE

Vastaaminen on luottamuksellista.
Kyselyn tietoja raportoidaan siten, että yksittäisiä kouluja ei voida tunnistaa.

A. Taustakysymykset

1. Oppilaitoksen nimi: _____

2. Oppilaitoksen katuosoite (mikäli useita, kirjoittakaa sen toimipaikan osoite, jossa on eniten oppilaita):

3. Missä kunnassa oppilaitos sijaitsee? _____

4. Mikä seuraavista nimikkeistä vastaa tehtäviänne koulussa?

- Rehtori
- Vararehtori/apulaisrehtori
- Muu, mikä: _____

5. Kuinka monta vuotta/kuukautta olette työskennellyt tässä koulussa? Jos olette työskennellyt tässä koulussa useissa jaksoissa, kertokaa tässä tuoreimman jakson pituus.

_____ v _____ kk

6. Mikä oli lukuvuoden 2015–2016 kesto oppilaille koulussanne?

Lukuvuosi alkoi	____. ____ 2015
Lukuvuosi päättyi	____. ____ 2016
Koulupäivien lukumäärä 2015–2016	_____ koulupäivää

7. Valitkaa seuraavasta ne luokkatasot, joita käyviä oppilaita on **koulussa, jonka rehtori olette**:

Esiopetus	Peruskoulu										Lukio	Ammatti-oppilaitos
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•

8. Valitkaa seuraavasta ne luokkatasot, joita käyviä oppilaita on **koulurakennuksessa**:

Esiopetus	Peruskoulu										Lukio	Ammatti-oppilaitos
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•

**Kaikki lomakkeen kysymykset koskevat vain sitä koulua, jonka rehtorina työskentelette.
"Oppilailla" viitataan kaikissa kysymyksissä sekä peruskoulun oppilaisiin että lukion opiskelijoihin.**

9. Kuinka paljon koulussanne oli seuraavien henkilöstöryhmien edustajia toukokuussa 2016? Jos sama henkilö edustaa useampaa ryhmää, merkitkää hänet vain yhden kerran pääasiallisen tehtävän mukaan.

Huomioikaa ne, jotka ovat vähintään kerran viikossa paikalla.

	Naisia	Miehiä
Opettajia		
Erytisopettajia		
Opetuksen tukihenkilöitä kuten koulunkäyntiavustajia		

10. Entä onko koulussanne seuraavia henkilöstöryhmien edustajia kerran viikossa tai useammin?

	Ei	On
Koulukuraattori	•	•
Koulupsykologi	•	•
Terveystenhoitaja ja/tai lääkäri	•	•

11. Mikä on keskimääräinen ryhmäkoko koulussanne? Jos ette tiedä tarkkaa lukua, ilmoittakaa oma arvionne.

_____ oppilasta

12. Kuinka paljon koulussanne oli seuraavien oppilasryhmien edustajia toukokuussa 2016?

Erytisen tuen oppilailla tarkoitetaan oppilaita, joille on tehty erityistä tukea koskeva hallintopäätös. Huomatkaa, että kategoriat eivät ole toisiaan poissulkevia

	Tyttöjä	Poikia
Oppilaita yhteensä		
Erytisen tuen oppilaita		
Samaa luokkatasoa uudestaan käyviä oppilaita		

13. Jos ajattelette koulunne ylimmän luokkatason oppilasta, kuinka usein hän keskimäärin vaihtaa luokkatilasta toiseen koulupäivän aikana?

- Lähes jokaisen tunnin jälkeen
- 2–4 kertaa päivässä
- Kerran tai ei ollenkaan

B. Koulun ympäristö ja tilojen käyttö

Kaikki tämän sivun kysymykset koskevat lukuvuoden 2015–2016 aikaista tilannetta. Jos jokin ilmiö tai kohde on esiintynyt tai sijainnut koulun lähellä osan aikaa lukuvuodesta, vastatkaa ”esiintyy”.

1. Esiintyykö koulurakennuksen läheisyydessä, korkeintaan 500 metrin säteellä, seuraavia ilmiöitä (mikäli koulu on useammassa rakennuksessa, vastatkaa sen rakennuksen osalta, jossa käy eniten oppilaita)?

Ohje: Tämä kysymys koskee koulun ympäristöä, **ei koulurakennusta tai sen aluetta, vaan muuta koulun lähiympäristöä** (esim. jos koulun seinässä on graffiteja, mutta ympäristön rakennuksissa 500 metrin säteellä ei ole, vastatkaa graffitien osalta ”ei esiinny”)

	Ei esiinny	Esiintyy jonkin verran	Esiintyy paljon
Kerjääminen	•	•	•
Graffitit ja muu seiiniin piirtely	•	•	•
Omaisuu den vahingoittaminen	•	•	•
Roskaaminen	•	•	•
Alueella oleskelevat humalaiset	•	•	•
Alueella oleskelevat huumeiden käyttäjät ja myyjät	•	•	•

2. Sijaitseeko joitakin seuraavista korkeintaan 500 metrin säteellä koulusta?

	Ei sijaitse	Sijaitsee
Kauppakeskus/ ostoskeskus	•	•
Juna-asema, metroasema tai linja-autoasema (ei pelkkä pysäkki)	•	•
Urheiluareena tai jäähalli	•	•
Sosiaalitoimisto tai Kelan toimisto	•	•
Alkon myymälä	•	•
Grilli- tai nakkikioski (myös muu yöruokaa tarjoava kioski)	•	•
Anniskeluravintola tai baari	•	•

3. Onko koulurakennuksessa ollut läsnä lukuvuoden 2015–2016 aikana seuraavia tahoja?

	Koulupäivän aikana	Arkiviikolla kouluajan ulkopuolella / yöllä	Viikonloppuna tai loma-aikana
Vahtimestari tai talonmies	•	•	•
Vartija ^a	•	•	•

a) Koskee myös tilanteita, joissa vartija käy kierroksellaan koulussa/koulun alueella

4. Onko lukuvuoden 2015–2016 aikana koulun tiloista tai koulualueelta löydetty huumausaineiden käyttöön liittyviä esineitä, kuten esimerkiksi injektioneuloja? (Huom. tässä ei oleteta, että kyse olisi oppilaiden toiminnasta; kyse on ympäristön piirteestä, joka voi ilmentää ulkopuolisten toimintaa.)

- Ei
- Kyllä, _____ kertaa

C. Valvonta- ja turvallisuusmenettelyt

1. Onko seuraavissa koulun tiloissa ollut lukuvuoden 2015–2016 aikana käytössä kameravalvontaa?

Jos koulussanne ei ole lainkaan kameravalvontaa, rastittakaa ensimmäinen vaihtoehto ja jättäkää muut kohdat tyhjiksi.

	Ei	Kyllä
Koulussa ei ole lainkaan kameravalvontaa		•
Yleiset sisätilat kuten käytävät ja ruokailutilat	•	•
Opetustilat	•	•
Koulurakennuksen sisäänkäynnit	•	•
Koulun piha-alue	•	•
Muu koulurakennuksen / koulualueen osa	•	•

2. Onko koulussanne ollut lukuvuoden 2015–2016 aikana käytössä seuraavia toimintatapoja?

	Ei	Kyllä
Koulun alueelta poistuminen koulupäivän aikana on kielletty ja sääntöä valvotaan	•	•
Rajoitettu pääsy tiettyihin koulun tiloihin koulupäivän aikana, esimerkiksi lukitsemalla tai valvomalla luokkahuoneita	•	•
Tunnisteet henkilöstöllä ja vierailijoilla	•	•
Tarjottu tavaraa koulun oppilaille	•	•
Suojattu koulun tietokoneet henkilökohtaisilla käyttäjätunnuksilla ja salasanoilla	•	•
Rajoitettu pääsy tietyille internetisivuille tai sosiaaliseen mediaan koulun koneilta	•	•
Huolehdittu poistumisteiden esteettömyydestä	•	•
Koulunkäyntiavustajan läsnäolo tunnilla	•	•
Konfliktitilanteiden ratkaisemisen koulutus henkilökunnalle	•	•
Henkilökunnan turvallisuuskoulutus, -perehdytys tai -harjoittelu	•	•
Henkilökunnan yhteiset toimintaohjeet häiriötilanteisiin puuttumiseen	•	•
Huolehdittu turvallisuussuunnitelman ajantasaisuudesta	•	•
Nimetty ja koulutettu turvallisuusvastaava	•	•
Kiusaamisen vastainen toimintasuunnitelma	•	•
Kiusaamisen vastainen toimintaohjelma	•	•
Oppilaiden sosiaalisia taitoja kehittävä toimintaohjelma	•	•
Yhteistyö poliisin kanssa (esim. poliisin pitämät oppitunnit, koulun nimikkopoliisi)	•	•
Vertaissovittelu	•	•
Oppilaat osallistuneet järjestyssääntöjen laatimiseen	•	•

D. Sanktiot

1. Onko koulussa käytetty seuraavia toimenpiteitä lukuvuoden 2015–2016 aikana vastauksena oppilaiden rikkeisiin tai järjestyshäiriöihin?

	Ei	Kyllä
Luokasta poistaminen	•	•
Kasvatuskeskustelu	•	•
Jälki-istunto	•	•
Oppilaan vanhemmille ilmoittaminen	•	•
Opettajan keskustelu oppilaan vanhempien kanssa	•	•
Keskustelu rehtorin kanssa	•	•
Kirjallinen varoitus	•	•
Määräaikainen erottaminen koulusta	•	•
Pysyvä erottaminen koulusta	•	•
Oppilaan määrääminen itse korjaamaan tai siivoamaan aiheuttamansa vahinko	•	•
Tekijän siirtäminen toiseen opetusryhmään ^a	•	•
Uhrin siirtäminen toiseen opetusryhmään ^a	•	•
Tekijän siirtäminen erityisopetusryhmään	•	•

^a Tarkoittaa sitä, että teon osapuoli siirretään käymään koulua toisessa ”normaalissa” opetusryhmässä ratkaisuna väkivalta- tai kiusaamistilanteeseen, tai jos halutaan lopettaa ryhmäsidonnainen häiriökäyttäytyminen. Ilmoittakaa mahdolliset siirrot *erityisopetusryhmiin* alimmalla rivillä.

E. Kouluun ja koulurakennukseen kohdistuneet teot

Seuraavat kysymykset koskevat kouluun ja koulurakennukseen kohdistuneita tekoja riippumatta siitä, kuka ne on aiheuttanut tai onko tekijä tiedossa / jäänyt kiinni. Henkilökuntaan ja oppilaisiin kohdistuneista teoista kysytään jäljempänä erikseen.

1. Onko kouluunne tai sen omaisuuteen kohdistunut seuraavia rikoksia lukuvuoden 2015–2016 aikana?

Onko lukuvuoden 2015–2016 aikana...	
a. koulurakennukseen murtauduttu tai yritetty murtautua?	• ei • kyllä, _____ kertaa
b. koulurakennukseen tai koulualueen kiinteisiin rakennelmiin kohdistunut tuhopolttoa tai sen yritystä?	• ei • kyllä, _____ kertaa
c. koulun omaisuutta muulla tavalla vahingoitettu tahallisesti? (Älkää huomioiko tässä edellä jo kysytyä murtojen tai tuhopolttojen aiheuttamia vahinkoja.)	• ei • kyllä, _____ kertaa
d. koulusta varastettu rahaa, laitteita tai muuta koulun omaisuutta? (Kysymys koskee <u>vain koulun omaisuutta</u> , ei tilanteita, joissa henkilön omaisuutta on varastettu koulussa.)	• ei • kyllä, _____ kertaa
e. koulussa havaittu haittaa tai vahinkoa tietojärjestelmiin kohdistuneista hyökkäyksistä, tietomurroista tai aktivoituneista haittaohjelmista?	• ei • kyllä, _____ kertaa

2. Onko lukuvuoden 2015–2016 aikana kertaakaan tehty poliisille ilmoitusta kouluunne kohdistuneesta omaisuusrikoksesta (esim. murto, vahingonteot, varkaudet)? (Älkää huomioiko tässä henkilökunnan tai oppilaiden omaisuuteen mahdollisesti kohdistuneita tapauksia, vaan ainoastaan koulun omaisuuteen kohdistuneet teot.)

• Ei • Kyllä, _____ kertaa

3. Arvioikaa koulurakennukseen tai koulun omaisuuteen kohdistuneista omaisuusrikoksista syntyneet kustannukset lukuvuoden 2015–2016 aikana? (Mikäli tapauksia ei ollut tai niistä ei koitunut kustannuksia, merkitkää 0 euroa.)

_____ euroa

F. Koulun henkilökuntaan kohdistuneet teot

Seuraavat kysymykset koskevat sellaisia koulunne henkilökuntaan kohdistuneita tekoja, jotka tapahtuivat koulussa kouluajalla, ja jotka ovat tulleet tietoonne. Oppilaisiin kohdistuneista teoista kysytään erikseen.

1. Onko **tietoonne tullut**, että koulunne henkilökuntaan on **kouluajalla / työtehtävissä** kohdistunut seuraavia tekoja lukuvuoden 2015–2016 aikana?

Ohje: Väkivaltaa koskevat kysymykset eivät ole pois sulkevia. Jos vastaatte, että lukuvuonna tapahtui välitöntä ensihoitoa vaatinut tapaus, vastatkaa sen osalta 'kyllä' myös kohtiin f ja g.

Onko lukuvuoden 2015–2016 aikana...	
a. koulun opettajan tai muun henkilökunnan omaisuutta vahingoitettu?	• ei • kyllä, _____ kertaa
b. koulun opettajan tai muun henkilökunnan omaisuutta varastettu?	• ei • kyllä, _____ kertaa
c. koulun opettajaa tai muuta henkilökuntaa herjattu tai hänen kunniaansa loukattu kasvokkain, puhelimitse tai internetin välityksellä	• ei • kyllä, _____ kertaa
d. koulun opettajaan tai muuhun henkilökuntaan kohdistunut väkivallalla uhkaamista?	• ei • kyllä, _____ kertaa
Entä onko opettajaan tai muuhun henkilökuntaan kohdistunut lukuvuonna 2015–2016...	
e. ruumiillista väkivaltaa?	• ei • kyllä, _____ kertaa
f. väkivaltaa, josta aiheutui ruumiillinen vamma (siis vähintään ruhje, mustelma tai haava)?	• ei • kyllä, _____ kertaa
g. väkivaltaa, jonka johdosta opettaja kävi terveydenhoitajan, lääkärin tai hammaslääkärin hoidettavana saamansa ruumiillisen vamman vuoksi?	• ei • kyllä, _____ kertaa
h. väkivaltaa, jonka aiheuttamien vammojen johdosta uhri tarvitsi välitöntä ensihoitoa?	• ei • kyllä, _____ kertaa

2. Onko lukuvuoden 2015–2016 aikana kertaakaan tehty **poliisille** ilmoitusta koulunne opettajaan tai henkilökuntaan **kouluajalla / työtehtävissä** kohdistuneesta omaisuus- tai väkivaltarikoksesta?

- Ei • Kyllä, _____ kertaa

3. Onko **tietoonne tullut**, että koulunne henkilökuntaan olisi **työtehtäviin liittyen** kohdistunut omaisuusrikoksia, väkivaltaa tai sen uhkaa työajan ja työtehtävien ulkopuolella lukuvuoden 2015–2016 aikana?

- Ei
• Kyllä

4. Arvioikaan kuinka paljon edellä mainituista koulunne opettajaan tai henkilökuntaan kohdistuvista rikoksista aiheutui poissaolopäiviä yhteensä. (Mikäli tapauksia ei ollut tai niistä ei koitunut poissaolopäiviä, merkitkää 0 päivää.)

_____ päivää

5. Mikäli edellisellä sivulla vastasitte, että lukuvuonna 2015–2016 koulunne opettajaan tai muuhun henkilökuntaan kohdistui **sellaista ruumiillista väkivaltaa, josta aiheutui ruumiillinen vamma (vastasitte 'kyllä' kohtaan 1f, 1g tai 1h)**, vastatkaa vielä alla oleviin tarkentaviin kysymyksiin. Mikäli tapauksia oli useita, vastatkaa viimeisimmän tapauksen osalta.

Mikäli vastasitte, että tällaista **ei ole tapahtunut** lukuvuonna 2015–2016, **siirrykää seuraavalle sivulle kysymykseen G1.**

6. Ilmoitettiinko tapaus poliisille?

- Ei
- Kyllä

Kysymyksiä teon kohteeksi joutuneesta henkilökunnan edustajasta:

7. Mikä oli teon kohteeksi joutuneen henkilön sukupuoli? • Mies • Nainen

8. Mihin henkilöstöryhmään hän kuului?

- Erityisopettaja
- Opettaja
- Koulunkäyntiavustaja
- Muun henkilöstöryhmän jäsen

9. Mikä oli hänen kansallinen taustansa?

- suomalainen
- muu kansallinen tausta
- en tiedä

10. Oliko teon syynä henkilökunnan jäsenen ihonväri, uskonto, seksuaalinen suuntautuneisuus tai muu vastaava syy? • Ei • Kyllä

11. Saiko hän vammoihinsa hoitoa terveydenhoitajalta, lääkäriltä, hammaslääkäriltä tai sairaalassa?

- Ei
- Kyllä

Kysymyksiä teon tekijästä:

12. Mikä oli tekijän sukupuoli?

- Mies/poika
- Nainen/tyttö

13. Mikä oli hänen kansallinen taustansa?

- suomalainen
- muu kansallinen tausta
- en tiedä

14. Oliko hän koulun oppilas, työntekijä vai ulkopuolinen?

- Koulun oppilas
- Koulun työntekijä
- Muu

15. Mikäli tekijä oli koulunne oppilas, oliko kyseessä peruskoulun vai lukion oppilas?

- Peruskoulun
- Lukion

16. Mikäli tekijä oli koulunne oppilas, oliko hän erityistä tukea saava oppilas?

- Ei
- Kyllä
- En tiedä

G. Koulun oppilaisiin kohdistuneet teot

Seuraavat kysymykset koskevat sellaisia koulunne oppilaisiin kohdistuneita tekoja, jotka tapahtuivat koulussa kouluajalla, ja jotka ovat tulleet tietoonne.

1. Onko **tietoonne tullut**, että koulunne oppilaisiin on **kouluajalla** kohdistunut seuraavia tekoja lukuvuoden 2015–2016 aikana?

Ohje: Väkivaltaa koskevat kysymykset eivät ole pois sulkevia. Jos vastaatte, että lukuvuonna tapahtui välitöntä ensihoitoa vaatinut tapaus, vastatkaa sen osalta 'kyllä' myös kohtiin d ja e.

Onko lukuvuoden 2015–2016 aikana koulunne oppilaan...	
a. polkupyörä varastettu koulun alueelta?	• ei • kyllä, _____ kertaa
b. mopo, moottoripyörä, mopoauto, auto tai muu moottoriajoneuvo varastettu koulun alueella?*	• ei • kyllä, _____ kertaa
c. matkapuhelin varastettu koulussa?	• ei • kyllä, _____ kertaa
Entä onko oppilaaseen kohdistunut lukuvuonna 2015–2016 ...	
d. väkivaltaa, josta aiheutui ruumiillinen vamma (siis vähintään ruhje, mustelma tai haava)?	• ei • kyllä, _____ kertaa
e. väkivaltaa, jonka johdosta oppilas kävi terveydenhoitajan, lääkärin tai hammaslääkärin hoidettavana saamansa ruumiillisen vamman vuoksi?	• ei • kyllä, _____ kertaa
f. väkivaltaa, jonka aiheuttamien vammojen johdosta uhri tarvitsi välitöntä ensihoitoa?	• ei • kyllä, _____ kertaa

2. Onko lukuvuoden 2015–2016 aikana kertaakaan tehty poliisille ilmoitusta koulunne oppilaaseen **kouluajalla** kohdistuneesta omaisuus- tai väkivaltarikoksesta?

• Ei

• Kyllä, _____ kertaa

3. Mikäli edellisellä sivulla vastasitte, että lukuvuonna 2015–2016 koulunne oppilaaseen kohdistui **sellaista ruumiillista väkivaltaa, josta aiheutui ruumiillinen vamma (vastasitte 'kyllä' kohtaan 1d, 1e tai 1f)**, vastatkaa vielä alla oleviin tarkentaviin kysymyksiin. Mikäli tapauksia oli useita, vastatkaa viimeisimmän tapauksen osalta.

Mikäli vastasitte, että tällaista **ei ole tapahtunut** lukuvuonna 2015–2016, **siirtykää seuraavalle sivulle kysymykseen H1.**

4. Ilmoitettiinko tapaus poliisille? • Ei • Kyllä

Kysymyksiä teon kohteeksi joutuneesta oppilaasta:

5. Mikä oli teon kohteeksi joutuneen henkilön sukupuoli? • Mies/poika • Nainen/tyttö

6. Oliko kyseessä peruskoulun vai lukion oppilas? • Peruskoulun • Lukion

7. Minkä ikäinen hän oli? (*Jos ette tiedä tarkkaa ikää, arvioikaa*) _____

8. Mikä oli hänen kansallinen taustansa? • suomalainen • muu kansallinen tausta • en tiedä

9. Oliko teon syynä oppilaan ihonväri, uskonto, seksuaalinen suuntautuneisuus tai muu vastaava syy?
• Ei • Kyllä

10. Oliko hän erityistä tukea saava oppilas? • Ei • Kyllä • En tiedä

Kysymyksiä teon tekijästä:

11. Mikä oli tekijän sukupuoli? • Mies/poika • Nainen/tyttö

12. Mikä oli hänen kansallinen taustansa? • suomalainen • muu kansallinen tausta • en tiedä

13. Oliko hän koulun oppilas, työntekijä vai ulkopuolinen?
• Koulun oppilas • Koulun työntekijä • Muu

14. Mikäli tekijä oli koulunne oppilas, oliko kyseessä peruskoulun vai lukion oppilas?
• Peruskoulun • Lukion

15. Mikäli tekijä oli koulunne oppilas, minkä ikäisestä oppilaasta oli kyse?
(*Jos ette tiedä tarkkaa ikää, arvioikaa*) _____

16. Mikäli tekijä oli koulunne oppilas, oliko hän erityistä tukea saava oppilas?
• Ei • Kyllä • En tiedä

H. Aseet koulun alueella

Seuraavat kysymykset koskevat erilaisten aseiksi tarkoitettujen esineiden läsnäoloa koulurakennuksessa ja koulun alueella kouluaikana. Kysymykset koskevat tietoonne tulleita tapauksia.

Ohje: tapausten määrä viittaa ilmi tulleiden tapausten määrään. Esim. jos sama oppilas toi puukon kouluun tammikuussa ja linkkuveitsen huhtikuussa, ilmoittakaa teräaseen tuomista koskevien tapausten määräksi 2.

1. Onko **tietoonne tullut** seuraavia tapahtumia lukuvuoden 2015–2016 aikana?

Onko lukuvuoden 2015–2016 aikana...	
a. koulun oppilas tuonut kouluun teräaseen , kuten puukon, linkkuveitsen tai vastaavan?	• ei • kyllä, _____ tapausta
b. koulun oppilas tuonut kouluun kaasuaseen tai kaasusumuttimen ?	• ei • kyllä, _____ tapausta
c. koulun oppilas tuonut kouluun ampuma-aseen ^a ?	• ei • kyllä, _____ tapausta
d. koulun oppilas tuonut muun aseeksi tarkoittamansa esineen kouluun?	• ei • kyllä, _____ tapausta
e. joku muu henkilö kuin koulun oppilas tuonut terä- tai ampuma-aseen tai muun aseeksi tarkoittamansa esineen kouluun?	• ei • kyllä, _____ tapausta

a Tarkoittaa ruutiaseita ja ilmanpaineaseita.

2. Onko lukuvuoden 2015–2016 aikana kertaakaan tehty poliisille ilmoitusta kouluunne tuodusta aseesta?

• Ei

• Kyllä, _____ kertaa

I. Yleisesti uhkaava toiminta

Koulussa voi esiintyä ongelmia ja uhkatilanteita, jotka eivät kohdistu tiettyyn henkilöön, vaan yleisemmin kouluun tai sen piirissä oleviin ryhmiin. Tällä sivulla tiedustellaan tällaisista yleisemmistä ilmiöistä.

1. Onko tietoonne tullut lukuvuoden 2015-16 aikana koulunne oppilaiden keskinäisissä suhteissa tai oppilaiden ja opettajien suhteissa rasismia tai etnisiä konflikteja?

- Ei lainkaan
- Harvoin
- Jonkin verran
- Melko usein
- Usein

2. Onko tietoonne tullut lukuvuoden 2015-16 aikana koulunne oppilaiden keskinäisissä suhteissa tai oppilaiden ja opettajien suhteissa jotakin ihmisryhmää vastustavaa tai vihaan kannustavaa ääriajattelua?

- Ei lainkaan
- Harvoin
- Jonkin verran
- Melko usein
- Usein

3. Onko kouluunne kohdistunut lukuvuoden 2015–2016 aikana *yleisiä väkivaltauhkauksia*, jotka eivät ole kohdistuneet nimettyyn henkilöön tai henkilöihin? (Ilmoittakaa tässä esimerkiksi kouluampumis- tai pommiuhat riippumatta siitä, millä tavalla ne tulivat tietoonne.)

- Ei
- Kyllä, _____ kertaa

4. Onko lukuvuoden 2015–2016 aikana kertaakaan tehty poliisille ilmoitusta tällaisesta tapauksesta?

- Ei
- Kyllä, _____ kertaa

5. Ilmenikö minkään uhkauksen yhteydessä, että uhkaaja olisi valmistellut tai käynnistänyt toimia uhkauksen toteuttamiseksi?

- Ei
- Kyllä
- En osaa sanoa

6. Mikäli vastasitte, että lukuvuonna 2015–2016 kouluunne on kohdistunut yleinen väkivaltauhkaus, kuvaile tapaus lyhyesti. (Jos tapauksia oli useita, kuvaile viimeisintä tapausta).

Mikäli vastasitte, että tällaista **ei ole tapahtunut** lukuvuonna 2015–2016, **siirrykää seuraavalle sivulle kysymykseen J1.**

J. Uudet valvontamenettelyt

Vuoden 2014 alusta voimaan tulleen lainmuutoksen johdosta rehtorilla tai koulun opettajalla on oikeus ottaa haltuun vahingoittamiseen soveltuva esine tai aine, ja tarkastaa oppilaan tavarat tässä tarkoituksessa.

Seuraavat kysymykset koskevat näitä tilanteita lukuvuonna 2015–2016.

1. Onko lukuvuoden 2015–2016 aikana koulunne oppilaisiin kohdistettu seuraavia toimia?

Oppilaan tavaroiden, kuten repun, laukun tai penaalin sisällön tarkastaminen	• ei • kyllä, _____ tapausta
Oppilaan säilytystilan (esim. lokeron tai pulpetin sisällön) tarkastaminen	• ei • kyllä, _____ tapausta
Oppilaan vaatteiden tarkastaminen (esim. taskujen tarkastaminen tai tunnustelu)	• ei • kyllä, _____ tapausta
Vahingoittamiseen soveltuvan / laittoman esineen tai aineen pois ottaminen oppilaalta	• ei • kyllä, _____ tapausta

Jos koulussanne ei ole tehty mitään näistä lukuvuonna 2015–2016, siirtykää suoraan seuraavalle sivulle, kysymykseen K1. Jos ainakin jotakin mainituista menettelyistä on käytetty, vastatkaa vielä seuraaviin kysymyksiin:

2. Keihin näitä toimenpiteitä on lukuvuonna 2015–2016 kohdistettu?

- vain peruskoulun oppilaisiin
- vain lukion opiskelijoihin
- molempiin yllämainittuihin

3. Kuka koulussanne on konkreettisesti suorittanut tällaisia toimenpiteitä lukuvuonna 2015–2016? (Voitte valita useampia vaihtoehtoja.)

- rehtori
- opettaja
- kuraattori
- kouluavustaja
- joku muu koulun henkilökuntaan kuuluva, kuka: _____

4. Onko lukuvuonna 2015–2016 oppilailta otettu haltuun tarkastusten yhteydessä alkoholia tai huumeaineita?

- Ei
- Kyllä, alkoholia
- Kyllä, huumeaineita

5. Onko edellä mainittujen toimien yhteydessä käytetty voimakeinoja lukuvuonna 2015–2016?

- Ei
- On, _____ kertaa

6. Onko koulussa otettu käyttöön uusien valvontakeinojen kirjaaminen ja seuranta?

- Ei
- On

J. Uudet valvontamenettelyt (jatkoa)

7. Onko tarkastamisen tai haltuunoton yhteydessä sattunut lukuvuonna 2015–2016 että itse toimenpide **on johtanut** uhkatilanteeseen tai lisännyt vaaraa opettajaa tai oppilaita kohtaan?

- Ei → *siirry suoraan tämän sivun kysymykseen 7*
- Kyllä, ____ tarkastus- tai haltuunottotilanteessa.

7b. Jos näin on sattunut, kuvaillkaa tiiviisti viimeisin tapahtuma, jossa toimenpide johti uhkatilanteeseen tai lisävaaraan:

8. Entä arvioisitteko, että tarkastuksen ja/tai haltuunoton avulla on **voitu estää** väkivallanteko tai uhka lukuvuonna 2015–2016?

- Ei → *siirry suoraan seuraavalle sivulle, kysymykseen K1.*
- Kyllä, ____ tarkastus- tai haltuunottotilanteessa.

8b. Jos näin on sattunut, kuvaillkaa tiiviisti viimeisin tapahtuma, jossa toimenpide esti väkivallanteon tai uhkatilanteen:

K. Oikeustoimet ja niillä uhkaaminen

Nykyään koulumaailmassakin esiintyy toisinaan sellaista, että joku uhkaa rehtoria tai opettajaa oikeudellisilla toimenpiteillä. Oikeudellisilla toimenpiteillä uhkaamista on esimerkiksi se, että uhkaa tehdä rikosilmoituksen, uhkaa asian viemisellä oikeuteen tai hallintokantelulla.

1. Onko tietoonne tullut, että koulun opettajalle olisi tapahtunut seuraavia asioita koko urasi aikana ja viime lukuvuoden 2015–2016 aikana?

	Onko tällaista tapahtunut koskaan?		Tapahtuiko tällaista viime lukuvuoden aikana?	
	• Ei ole	• On	• Ei	• Kyllä
Koulun oppilas uhannut rehtoria tai opettajaa oikeudellisilla toimenpiteillä	• Ei ole	• On	• Ei	• Kyllä
Oppilaitoksen oppilaan huoltaja tai muu laillinen edustaja uhannut rehtoria tai opettajaa oikeudellisilla toimenpiteillä	• Ei ole	• On	• Ei	• Kyllä
Koulun oppilas tehnyt rehtorista tai opettajasta rikosilmoituksen	• Ei ole	• On	• Ei	• Kyllä
Koulun oppilaan huoltaja tai muu laillinen edustaja tehnyt rehtorista tai opettajasta rikosilmoituksen	• Ei ole	• On	• Ei	• Kyllä

L. Kuvitteellisten tapahtumien ilmoittaminen poliisille

Seuraavaksi kysymme siitä, ilmoitetaanko – tai ilmoitettaisiinko – oppilaiden rikkomuksia poliisin tietoon. Kysymysten tarkoituksena on tarkastella sitä, ilmeneekö koulujen alttiudessa ottaa yhteyttä poliisiin muutoksia.

“Poliisille ilmoittamisella” tarkoitetaan jonkin tapahtuman saattamista jollakin tavalla poliisin tietoon: esim. poliisin kutsumista paikalle, tapauksen saattamista epävirallisesti poliisin tietoon, tai rikosilmoituksen tekemistä.

1. *Kuvitteellinen tilanne*: koulunne ylimmän luokkatason oppilas maalasi isohkon graffitin koulun ulkoseinään. Tekijä tiedetään. Ilmoittaisitteko tapahtuman poliisille?

- Varmasti ilmoittaisin
- Ehkä ilmoittaisin
- En ilmoittaisi
- En osaa sanoa

2. *Kuvitteellinen tilanne*: koulunne ylimmän luokkatason oppilas löi koulun pihalla toista oppilasta niin, että lyönti aiheutti verenvuotoa nenästä ja mustelman kasvoihin. Ilmoittaisitteko tapahtuman poliisille?

- Varmasti ilmoittaisin
- Ehkä ilmoittaisin
- En ilmoittaisi
- En osaa sanoa

M. Lopuksi

1. Kuinka monta vuotta olette yhteensä toiminut rehtorina/vararehtorina: _____

2. Oletteko: • nainen • mies

3. Ikänne:

- alle 30
- 30 - 39
- 40 - 49
- 50 - 59
- 60 tai yli

4. Mitä seuraavista yksiköistä kuuluu oppilaitokseen, jonka rehtori/vararehtori olette? Tarvittaessa voitte valita useamman vaihtoehdon.

- Peruskoulun alakoulu
- Peruskoulun yläkoulu
- Lukio

5. Onko teillä kommentteja tai kehittämissuhteita oppilaitosten turvallisuutta koskien?

6. Haluatteko saada Oppilaitosten turvallisuustutkimuksen sähköisen ensiraportin heti sen ilmestyttyä?

• En halua • Haluan, sähköpostiosoitteeseen: _____

KIITOS VASTAUKSESTANNE!

Tietoja käsitellään siten, että yksittäisiä henkilöitä tai kouluja ei voi tunnistaa raportoinnista.
